

NOS

Financieel jaarverslag 2013

INHOUD

Samenvatting & Leeswijzer	3
Voorwoord	4
Deel I Directieverslag	5
Financiële paragraaf	8
Risicoparagraaf	9
Bedrijfsvoeringverklaring	12
Governance	13
Deel II Verslag Raad van Toezicht	15
Deel III Jaarrekening	17
Balans	17
Exploitatierkening	19
Kasstroomoverzicht	20
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	21
Waarderingsgrondslagen balans	22
Waarderingsgrondslagen exploitatie	24
Waarderingsgrondslagen kasstroomoverzicht	24
Toelichting op de balans	25
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	29
Toelichting exploitatierkening	30
Beloningskaders	33
Deel IV Overige gegevens	34
Bestemming van het exploitatiesaldo	34
Controleverklaring	34
Deel V Bijlage	37
Organogram	37
Contactgegevens	38

SAMENVATTING & LEESWIJZER

Dit is het jaarverslag van de Nederlandse Omroep Stichting (NOS). In dit jaarverslag verantwoordt de NOS zich over de activiteiten in 2013 en belichten we de belangrijkste ontwikkelingen die in 2013 hebben plaatsgevonden.

Het jaarverslag begint met een Voorwoord en is verder onderverdeeld in vijf onderdelen, te weten:

Deel I Directieverslag

Hierin wordt inzicht gegeven in en verantwoording afgelegd over de bedrijfsvoering.

Deel II Verslag Raad van toezicht

Hierin wordt inzicht gegeven in hoe de Raad van Toezicht invulling heeft gegeven aan haar toezichtsfunctie.

Deel III Jaarrekening

De jaarrekening geeft inzicht in de balanspositie per 31 december 2013 en een overzicht van de kasstroom en exploitatierekening 2013. Daarnaast wordt hier een toelichting op de balans en de exploitatierekening gegeven.

Deel IV Overige gegevens

Hierin vindt u de bestemming van het exploitatiesaldo en de controleverklaring.

Deel V Bijlage

Hierin vindt u het organogram van de NOS en de contactgegevens.

Om de toegankelijkheid van de informatie verder te vergroten, is het financiële jaarverslag ook op de corporate website www.over.nos.nl beschikbaar.

VOORWOORD

Als wij terugdenken aan het jaar 2013, dan denken wij aan de abdicatie. Voor de NOS was de 'Operatie Troonswisseling' de grootste productie tot nu toe van dit millennium: achttien uur full-HD televisie, 27 uur non-stop radio en een continue nieuwsstroom van bijna twee etmalen op NOS Teletekst, internet en mobiel. De NOS was host broadcaster, wat betekent dat onze beelden ook te zien waren in het buitenland. Rechtstreeks in België en Duitsland en in fragmenten in Europa en de rest van de wereld.

2013 was ook het jaar waarin de publieke omroepen in opstand kwamen tegen de door het kabinet voorgenomen extra bezuiniging van 100 miljoen euro. Luttele dagen na de protestmanifestatie op het Haagse Malieveld werd het bedrag gelukkig gehalveerd. Hetgeen het verschil zou kunnen betekenen tussen een smalle, aanvullende publieke omroep en een publieke omroep voor iedereen.

Van twee gezichtsbepalende NOS'ers, Sacha de Boer en Ferry Mingelen, namen we vorig jaar afscheid. Sacha besloot na zeventien jaar NOS, waarvan tien als presentator van het Achtuurjournaal, de overstap te maken van de dagelijkse deadlines naar haar grote passie: de fotografie. Als nieuwe anchor naast Rob Trip werd Annechien Steenhuizen benoemd. Ferry Mingelen was al bijna dertig jaar in dienst van de NOS. Hij begon als presentator van Den Haag Vandaag ten tijde van het kabinet Lubbers I en sloot zijn lange carrière af als politiek duider van NOS Nieuws en Nieuwsuur ten tijde van het kabinet Rutte II. Beiden zijn wij veel dank verschuldigd.

Voor u ligt het Financieel Jaarverslag 2013. Onze uitgaven worden voor een belangrijk deel mogelijk gemaakt door de Nederlandse belastingbetalers. Het is dan ook in de eerste plaats aan hen dat we deze verantwoording afleggen.

Hilversum, 28 april 2014

Jan de Jong, algemeen directeur

Taken en missie

De NOS is als publieke omroep verantwoordelijk voor een brede nieuwsvoorziening die betrouwbaar is en onafhankelijk. De taken van de NOS staan omschreven in de Mediawet:

- Het verzorgen voor de landelijke publieke omroep van media-aanbod op het gebied van nieuws, sport en evenementen dat zich bij uitstek leent voor een onbevooroordeelde aanpak. Hiertoe behoort in elk geval media-aanbod dat een hoge frequentie en vaste regelmaat van verspreiding vereist, een algemeen dienstverlenend karakter draagt of met een doelmatiger inzet van middelen beter gezamenlijk tot stand kan komen
- Het verzorgen van teletekst voor de landelijke publieke omroep
- Het toegankelijk maken van het media-aanbod via alle beschikbare media

Aan de hand van deze taken heeft de NOS haar missie opgesteld:

"De NOS stelt zich, als integraal onderdeel van de publieke omroep, tot doel de primaire informatiebron te zijn op het gebied van nieuws, sport en evenementen, zodat de Nederlandse burger beter in staat is te oordelen over ontwikkelingen in de wereld, waardoor hij zijn gedrag beter kan bepalen. De NOS hanteert hierbij de hoogste journalistieke eisen van zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, ongebondenheid, pluriformiteit en objectiviteit. De NOS streeft ernaar deze informatie toegankelijk te maken via alle beschikbare media en voor alle maatschappelijke geledingen."

Strategie

De primaire informatiebron van Nederland willen zijn, is een ambitieuze opgave. Voor alle ongeveer 700 NOS'ers is het elke dag weer een enorme uitdaging. Hun inspanningen hebben in 2013 geleid tot prachtige producties op televisie, radio, internet en de apps. Alles wat we hebben gemaakt rond de abdicatie, bijvoorbeeld. Van de aankondiging door koningin Beatrix dat ze afstand zou doen van de troon, eind januari, tot de troonswisseling zelf op 30 april en de aanbidding van het Droomboek aan koning Willem-Alexander, in september. Of 'De Tour van Bauke', waarin de kijker een unieke blik kreeg in de wereld van een wielerploeg tijdens de Tour de France. Het NOS Jeugdjournaal, dat Mark Rutte wist te strikken voor de eerste kinderpersconferentie ter wereld met een premier. Of de unieke beelden die Nieuwsuur maakte in Syrië.

Voortdurende aandacht bij de NOS krijgt de journalistieke koers, dus ook in 2013. 'Menselijk en dichtbij' waren en zijn daarbij de kernwoorden. De NOS maakt verhalen. En die verhalen worden niet bekeken, beluisterd en gelezen als ze te abstract of te ingewikkeld zijn. De kunst is om verhalen zo te vertellen dat ze ook daadwerkelijk overkomen. Dat de nieuwsconsument ze snapt en er hopelijk ook iets van opsteekt. Dat stelt hoge eisen aan de inhoud (nieuwskeuze en invalshoek) én aan de vorm. Op televisie, radio en internet.

In het vorige jaarverslag schreven we dat de NOS nog vooral een ijzersterk tv- en radiomerk is, maar dat de bekendheid van NOS.nl en de NOS-apps nog onvoldoende is. Wat deden we daar in 2013 aan? Dankzij onderzoek kregen we de behoeften van de site- en de app-gebruikers steeds scherper in beeld. Dus zijn we – vooruitlopend op een totale vernieuwing in 2014 - druk bezig geweest om NOS.nl aantrekkelijker te maken: veel aandacht voor beeld, graphics die ingewikkelde zaken inzichtelijk maken, interactieve tools waarmee grote en abstracte verhalen worden 'vertaald' naar een concreet en persoonlijk niveau (wat betekent de economische crisis voor uw koopkracht, bijvoorbeeld) en zo meer.

Ook hebben we de apps geschikt gemaakt voor optimaal gebruik op tablets. Verder kreeg de afdeling Sport – in navolging van de Nieuws-afdeling – een Nieuwsdesk. Daardoor wordt sportnieuws niet langer opgespaard tot de eerstvolgende radio- of tv-uitzending, maar meteen op internet gezet. Resultaat: sneller en meer sportnieuws op NOS.nl.

Alle inspanningen wierpen hun vruchten af: het aantal maandelijkse gebruikers van de NOS-apps is het afgelopen jaar ruim verdrievoudigd, van 500.000 tot 1,6 miljoen. Die zorgden voor honderden miljoenen pageviews. Ook op internet zijn we vorig jaar gegroeid: NOS.nl ging van gemiddeld 412.000 unieke bezoekers per dag naar dagelijks 589.000 unieke bezoekers.

In 2012 hielden we tijdens de goede doelenactie 3FM Serious Request een experiment met het opzoeken van de jongere doelgroep: in Enschede stond toen een NOS-cabin waarin bezoekers van het evenement een eigen 'journaal' konden opnemen dat vervolgens op een NOS YouTube-kanaal werd gezet. Die filmpjes werden massaal verspreid via sociale media als Facebook en dus werd besloten het experiment in 2013 voort te zetten. Een NOS-cabin werd geplaatst bij het NK Schaatsen in Heerenveen en opnieuw bij 3FM Serious Request, nu in Leeuwarden. Opnieuw werden de filmpjes in groten getale verspreid.

De aanschaf, eind vorig jaar, van de uitzendrechten voor de kwalificatiewedstrijden van Oranje voor zowel het EK 2016 in Frankrijk als het WK 2018 in Rusland past in het streven de primaire informatiebron te willen zijn op het gebied van sport. Daar komt nog iets bij: sport, en met name voetbal, wordt door bijna alle Nederlanders bekeken. Inclusief jongeren en lager opgeleiden – groepen die de publieke omroep niet als eerste op hun netvlies hebben. Sport verbindt, en sport zorgt ervoor dat de publieke omroep breed blijft. Cruciaal voor het draagvlak, en dus het voortbestaan, van de publieke omroep.

Bezuinigingen

Sport zorgt ook voor advertentie-inkomsten via de STER. Het curieuze feit doet zich voor dat de afgelopen jaren de STER-inkomsten redelijk stabiel zijn gebleven, terwijl de Haagse geldkraan steeds verder wordt dichtgedraaid. In oktober toog een groot aantal publieke omroepmedewerkers, in een ongekend vertoon van eenheid, naar het Malieveld in Den Haag om te protesteren tegen de extra bezuinigingen van 100 miljoen euro die het kabinet Rutte II van plan was op te leggen aan de publieke omroep – bovenop de 200 miljoen waartoe al was besloten door het kabinet Rutte I. Nog diezelfde week sloot de VVD/PvdA-coalitie een begrotingsakkoord met D66, de Christenunie en de SGP en werd de extra bezuiniging gehalveerd. Het gaat nog steeds om veel geld, maar de halvering geeft net dat beetje lucht dat nodig is om de publieke omroep niet helemaal ten onder te laten gaan.

Wel maakt het begrotingsakkoord eens te meer duidelijk hoezeer de publieke omroep, en dus de NOS, afhankelijk is van de heersende politieke wind in Den Haag. Wij herhalen daarom met klem ons standpunt dat de financiering van de publieke omroep onafhankelijk moet zijn, hetzij door vaste bedragen over meerdere jaren vast te stellen, hetzij door het Kijk- en Luistergeld opnieuw in te voeren.

Concurrentie

In 2013 begon FOX een open kanaal en streek Netflix neer in Nederland. Zo begint zich een ontwikkeling af te tekenen waarvoor wij al eerder aandacht vroegen: de concurrentie wordt mondiaal. FOX en Netflix, en ook bijvoorbeeld Google en Apple TV, zijn mediagiganten met wereldwijde platforms en/of devices waarop ze steeds meer content aanbieden. Het zou zomaar kunnen dat Apple de wereldwijde uitzendrechten voor de Champions League opkoopt. Om die tegen mogelijk forse bedragen aan de man te brengen.

Wat kan de NOS daar tegenover stellen? Hoge kwaliteit, innovatie en lage kosten. Door (sport-) nieuws te maken dat aan de hoogste standaard voldoet, een goed venster op de wereld biedt – vanuit Nederlands perspectief. Door blijvend in te zetten op nieuwe manieren om wat wij maken over het voetlicht te krijgen. Door in eigen huis een nieuw redactiesysteem te ontwikkelen dat toekomst-proof is, qua opzet uniek in Europa en niet eens duurder dan de na zeven jaar afgeschreven voorganger. Met als nieuw element dat we dankzij een back up in Den Haag kunnen blijven uitzenden, ook als er in Hilversum een calamiteit plaatsvindt.

En dat alles voor nog geen anderhalve euro per gezin per maand.

Jan de Jong, algemeen directeur
Geert Hofman, zakelijk directeur

Exploitatiesaldo

De NOS heeft het jaar 2013 afgesloten met een klein exploitatietekort van € 0,2 mln.

In 2013 heeft de NOS zoals voorzien voorgesorteerd op de bezuiniging van in totaal € 8 mln. Er is sprake geweest van hogere opbrengsten, lagere personeelskosten en lagere afschrijvingen doordat de nieuwe digitale productie-omgeving (CyberNOS 2.0) later in gebruik is genomen. Hiertegenover staan incidentele lasten. Als gevolg van de marktontwikkelingen is het vastgoed waarin de NOS is gehuisvest, afgewaardeerd met € 6,2 mln en in het verlengde daarvan is de afschrijvingsmethodiek van de panden omgezet van annuïteiten naar lineair. De structurele rentelasten zijn verlaagd door met een eenmalige afkoop van € 3,5 mln het hypotheekrentepercentage aanzienlijk te verlagen. Per saldo resteert er door deze maatregelen een klein negatief resultaat. Hiermee is de balans van de NOS echter versterkt en zijn de toekomstige huisvestingslasten verlaagd.

De NPO heeft besloten de gelden voor de Superevenementen niet jaarlijks in delen toe te kennen, maar geheel en in het jaar van uitzenden van het Superevenement. Door de wijziging in de toekenningsystematiek voor de gelden voor de Superevenementen is het niet meer nodig een Bestemmingsreserve voor Superevenementen bij de NOS te vormen. Dit gebeurt nu bij de NPO. Daarmee blijft de financiering van deze evenementen gewaarborgd. In de jaarrekening is de Bestemmingsreserve voor Superevenementen dan ook komen te vervallen.

Het negatieve resultaat van € 0,2 mln komt geheel ten laste van de Reserve voor Media-aanbod. Hierdoor bedraagt het Eigen Vermogen per 31 december 2013 € 18,3 mln. Dat bedrag is als volgt samengesteld:

Algemene reserve	€ 11,0 mln
Reserve voor Media-aanbod	€ 7,3 mln
	€ 18,3 mln

Financiering en vooruitblik

De financiering van de NOS is t.o.v. 2012 niet wezenlijk veranderd.

Er zijn in 2013 belangrijke investeringen gedaan in de digitale werkomgeving. De investeringen zijn gefinancierd uit de afschrijvingen van vaste activa. Voor deze investeringen was het derhalve niet noodzakelijk extra vreemd vermogen aan te trekken. Ten aanzien van de overgedragen reserve naar de NPO is afgesproken dat het de intentie is dat dit het komende jaar niet leidt tot een feitelijke afdracht van deze gelden aan de NPO.

Voor 2014 en 2015 ligt de NOS op schema om de bezuiniging als gevolg van Rutte I op te vangen. Daarnaast is er voor 2015 e.v. mogelijk sprake van negatieve budgettaire effecten op het gebied van de fiscaliteit en de structurele toekenning van het accres over 2013 en 2014. In de risicoparagraaf wordt daar nader op in gegaan.

Inleiding

Deze paragraaf bevat een beschrijving van de voornaamste risico's die door de NOS zijn geïdentificeerd. Voor zover de NOS belangrijke risico's loopt op het gebied van voorwaardelijke en onzekere rechten en verplichtingen zijn deze, alsmede de gegeven zekerheden en aangegane verbintenissen (zoals hypotheeken en borgstellingen), in het Jaarverslag toegelicht. Wanneer het duidelijk is dat deze risico's en/of verplichtingen daadwerkelijk worden geëffectueerd, is daarvoor in de jaarrekening een voorziening opgenomen. In deze paragraaf worden de belangrijkste risico's toegelicht die wel aanwezig zijn, maar niet kwantificeerbaar.

Strategische risico's

Reputatie NOS

De NOS is een met publieke middelen gefinancierde onafhankelijke nieuwsorganisatie. De manier waarop het publiek over de NOS oordeelt, is daarbij van groot belang. De inspanningen van de NOS – programmatisch, maar bijvoorbeeld ook op het gebied van publieke verantwoording en marketing – zijn erop gericht ook in de (nabije) toekomst als nieuws-, sport- en evenementenorganisatie relevant te blijven en een goede relatie met het publiek te behouden. De reputatie van de NOS bij het publiek is een punt van voortdurende aandacht, vanuit het besef dat de NOS bestaat bij de gratie van het Nederlandse publiek. In het beleidsplan van de NOS zijn deze inspanningen nader omschreven. De kwaliteit van de berichtgeving door de NOS staat hierbij voorop. Er is daarom sprake van een permanente kwaliteitsbewaking, onder meer door dagelijkse evaluaties op de redacties van de programma-uitingen van de NOS.

Daarnaast heeft het publiek recht op openheid en transparantie van een vanuit publieke middelen gefinancierde organisatie als de NOS.

Om die reden is sprake van een dagelijkse dialoog met het publiek via de afdeling Publieksreacties en via de blogs van directie en (hoofd-)redacteurs. Voorts heeft de NOS een Commissie van Deskundigen ingesteld die ook de functie van de Ombudsman vervult. De Commissie oordeelt over klachten vanuit het publiek over de berichtgeving van de NOS en publiceert hierover op de website van de NOS.

Het doel van deze activiteiten is de toegankelijkheid van de NOS-organisatie voor haar publiek te verhogen, de kwaliteit van de berichtgeving door de NOS te verbeteren en het bewustzijn van de programmamaker van wat bij het publiek leeft, te vergroten.

Continuïteit

De huidige concessieperiode is 1 september 2010 ingegaan en loopt per 31 december 2015 af. Deze concessie betreft overigens alleen de omroepverenigingen, die voor een nieuwe concessie een erkenningsaanvraag moeten indienen. De NOS ontleent haar uitzendlicentie aan (Media)wettelijk vastgelegde taken.

De NOS neemt deel aan de Geld op Schema-systematiek. Over grote wijzigingen in de programmering worden tijdig met de NPO afspraken gemaakt, zodat de consequenties – ook de financiële – opgevangen kunnen worden in de organisatie. Van overheidswege zijn vanaf 2013 bezuinigingen doorgevoerd en voor de periode vanaf 2016 zijn nieuwe bezuinigingen aangekondigd. De NOS ligt goed op koers voor het opvangen van de eerste tranche bezuinigingen. Het is nog niet duidelijk hoe de Publieke Omroep de tweede tranche bezuinigingen gaat invullen. Gezien de al lopende bezuinigingen kunnen de gevolgen hiervan voor onze programmering, en dus voor onze organisatie, groot zijn. Afhankelijk van de uitkomsten van de discussie over de verdeling van deze bezuinigingen zal de NOS zich beraden op alsdan te nemen maatregelen.

Voor de NOS bedraagt de bezuiniging van Rutte I structureel € 8 mln. Een deel van deze bezuinigingen, ad € 3 mln, is al opgevangen in 2012. De ophoging tot € 6 mln volgt in 2014 en vanaf 2015 zal de gehele € 8 mln in de begroting zijn verwerkt.

Per 1 januari 2014 is de integratieheffing voor de BTW vervallen. Voor 2014 is een overgangsmaatregel getroffen, waardoor geen materieel effect voor 2014 zal ontstaan. Per 1 januari 2015 zal ook de printprijsregeling komen te vervallen. Gecombineerd betekent dit dat vanaf 2015 een lastenstijging voor de NOS ontstaat van ca. € 25 mln per jaar, doordat BTW op zelf vervaardigde televisieprogramma's niet meer kan worden verhaald. Dit is een dusdanig grote kostenstijging – voor het totaal van de publieke omroep komt deze lastenstijging neer op € 110 mln. per jaar – dat de NOS erop vertrouwt dat hiervoor in 2014 een voor de rijksbegroting neutrale oplossing wordt gevonden in het overleg tussen het ministerie van OC&W en het ministerie van Financiën. Mocht onverhoopt sprake zijn van het uitblijven van een oplossing, dan beperken de financiële gevolgen zich niet tot de NOS en zal publieke omroepbreed een oplossing moeten worden gevonden.

Over 2013 en 2014 heeft OC&W een accres toegekend aan de publieke omroep. In de brief over de Mediabegroting 2014 heeft de Minister aangekondigd dat het onzeker is of de structurele toekenning van het accres vanaf 2015 blijft gehandhaafd. In het voorjaar van 2014 zal OC&W met besluitvorming komen over hoe hier de komende jaren mee wordt omgegaan. Als sprake is van afschaffing, dan betekent dit voor de NOS een structurele budgetverlaging en zal de NOS zich moeten beraden op maatregelen om deze budgetverlaging op te vangen.

Grotere rechtencontracten worden alleen aangegaan na mandaatstelling door de Raad van Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). De NPO heeft een garantie afgegeven voor de financiering van inmiddels afgesloten grotere rechtencontracten.

De continuïteit van de sportverslaggeving is mede afhankelijk van de mogelijkheid die de NOS heeft sportrechten te verwerven. Deze mogelijkheid wordt bepaald door de ruimte die de financiële kaders bieden en de (prijs)ontwikkelingen op de rechtenmarkt. Indien de NOS wordt geconfronteerd met het wegvallen van sportrechten, zal zij zich moeten beraden op alternatieve programmering.

Operationele risico's

Het uitzendproces dient te allen tijde gewaarborgd te zijn. De risico's betreffende uitzending en distributie van de radio- en televisieprogramma's en internetuitingen liggen voornamelijk op het gebied van de ICT, broadcasttechnologie en gebouwenbeheer.

Voor de uitzending van de programma's is de werking van de geautomatiseerde systemen van essentieel belang. Voor de distributie hiervan is de afhankelijkheid van een goede doorgifte door de NPO via vooral de (digitale) kabel, de satelliet en de digitale ether groot.

Voor het garanderen van het continu beschikbaar zijn van de uitzendsystemen van NL1,2,3 en R1 t/m 6 voor uitzending is door de NPO ten behoeve van het uitzendproces (eindregies) een mantelovereenkomst voor de publieke omroep gesloten met Ericsson.

Voor een deel liggen die risico's buiten het directe gezichtsveld van de NOS. In 2014 zullen nadere inspanningen worden gedaan om deze risico's inzichtelijk te maken, te beoordelen en zo mogelijk te verkleinen.

In dit kader zijn verder van belang: goed beheer en onderhoud van de systemen en het adequaat regelen van continue stroomvoorzieningen en koeling van betreffende installaties in het NOS-gebouw. Er zijn contracten afgesloten met de energieleverancier voor noodstroom. Voor 2014 zijn investeringen gepland om noodstroom en noodkoeling geheel in eigen beheer te gaan uitvoeren om de afhankelijkheid van de centrale voorzieningen op het Mediapark te minimaliseren.

Door de digitalisering lopen we meer risico dan voorheen. De risico's zijn bekend en dit maakt dat ze redelijk tot goed beheersbaar zijn. Samen met de fysieke beveiliging zijn deze risico's in het project 'Broadcast in Control' (BRIC) verder uitgewerkt. Na dit onderzoek is bepaald welke delen in de bestaande omgeving nog verbeterd konden worden. In 2012 zijn de workarounds voor wat betreft de bestaande digitale werkomgeving (CyberNOS 1.0) geïmplementeerd en is het personeel van de

NOS daarna geïnstrueerd en opgeleid. BRIC heeft tevens gefungeerd als input voor de upgrade en de vervanging van onze digitale werkomgeving (CyberNOS 2.0). In het project BRIC is gedefinieerd welk deel van het uitzendproces (inclusief het belangrijkste deel van het archief) redundant moet worden ingericht.

In CyberNOS 2.0 wordt de belangrijkste content 'gespiegeld' naar de NOS-locatie in Den Haag en is de basis gelegd voor een beperkte uitwijk naar Den Haag. De migratie naar deze nieuwe omgeving heeft in 2013 plaatsgevonden. De BRIC-procedures en -werkwijzen zullen medio 2014 worden aangepast aan CyberNOS 2.0.

De kosten die gemoeid zijn met een volledig redundante omgeving zijn van een totaal andere orde dan de maatregelen die hiervoor zijn genoemd en zijn binnen de bestaande budgetten niet haalbaar. De risico's die als gevolg van het ontbreken van volledige redundantie worden gelopen, zijn afgestemd met het Ministerie van OC&W en de NPO.

Cyberaanvallen nopen permanent na te denken over de gevolgen hiervan voor de (beveiligings)-systemen. Dit beperkt zich niet uitsluitend tot de IT-omgeving maar ook tot de mobiele (smartphone en tablet) omgeving, die steeds verder integreert met en deel uitmaakt van de productieomgeving. Hiervoor heeft de NOS in 2013 Mobile Device Management ingericht en dit zal in 2014 worden uitgerold. Ook is in 2013 een nieuwe firewall ingericht om de veiligheid nog verder te vergroten. Deze maatregelen worden vooralsnog als afdoende beschouwd.

Beveiliging

De aandacht voor de beveiliging van het Media Park, waar de gebouwen van de NOS zijn gevestigd, is toegespitst op het waarborgen van de inzet van de mediaorganisaties en in het bijzonder de infrastructurele voorzieningen in "buitengewone omstandigheden", zoals die in de Mediawet worden genoemd. Hieronder valt de beveiliging van het uitzendproces en de beveiliging en de veiligheid van de medewerkers en onze gasten.

De afgelopen jaren zijn extra stappen gezet om de fysieke beveiliging van de uitzendomgeving en externe toegang tot het gebouw op een adequaat, en daarmee op een ten opzichte van de gemiddelde media-omgeving hoger niveau te brengen. De NOS is hierdoor ook op dit terrein minder afhankelijk van de algemene diensten van de beheerder van het Media Park (MPE).

Aansprakelijkheid en claims

Gelet op de complexe omgeving waarin de NOS zich beweegt, is het onontkoombaar dat geschillen zich voordoen. De inschatting is dat de nog lopende bezwaarschriften of beroepszaken van derden geen grote financiële impact hebben.

Op alle landelijke publieke omroepinstellingen is een omroepbrede gedragscode van kracht, te weten de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012' en ook de NOS conformeert zich aan deze gedragscode. Een onderdeel van de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012 is dat ieder jaar een bedrijfsvoeringverklaring wordt afgegeven.

Onder bedrijfsvoering wordt verstaan:

- Administratieve Organisatie en Interne Controle
- Naleving richtlijnen en wet- en regelgeving
- Controle op het realiseren van kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen
- Scheiding hoofd- en neventaken
- Personeelsbeleid
- Beleggingsbeleid

Op basis van de huidige inzichten en onderkende risico's heeft de Directie een bedrijfsvoeringverklaring opgesteld, besproken met de Raad van Toezicht en ondertekend. De Directie verklaart hierin dat haar niet is gebleken dat de bedrijfsvoering van de NOS in ernstige mate tekort is geschoten.

Algemeen

De NOS is een zelfstandig bestuursorgaan en de taken van de NOS zijn vastgelegd in de Mediawet. Als publieke omroep heeft de NOS vanuit de overheid de taak gekregen alle inwoners van Nederland onafhankelijk en betrouwbaar nieuws aan te bieden en verslag te doen van grote (sport)evenementen.

De organen van de NOS zijn een Raad van Toezicht en een Directie. Per 1 december 2011 is een onafhankelijke Raad van Toezicht benoemd. Deze Raad van Toezicht, bestaande uit een voorzitter, vicevoorzitter en vier leden, houdt toezicht op het beleid van de Directie, op de algemene gang van zaken binnen de NOS en de pluriformiteit van het media-aanbod van de NOS en staat de Directie met advies terzijde. De Directie, bestaande uit een Algemeen Directeur en een Zakelijk Directeur, bestuurt de NOS en is belast met de dagelijkse leiding en het (financiële) beleid van de NOS. De Directie legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012

De publieke omroep heeft sinds 1 januari 2006 een gedragscode voor goed bestuur en integriteit, per 1 januari 2012 gewijzigd in 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012'. De gedragscode is van toepassing op alle medewerkers die krachtens arbeidsovereenkomst werkzaam zijn bij de instellingen die zendtijd hebben verkregen voor landelijke omroep, evenals voor de bestuurders en toezichthouders van deze instellingen. De gedragscode is opgesteld omdat de publieke omroep een maatschappelijke organisatie is die uit algemene middelen wordt gefinancierd, waarbij vertrouwen van de belanghebbenden, goed ondernemerschap, transparantie, integriteit, onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en het afleggen van verantwoording essentiële voorwaarden zijn om geloofwaardig te voldoen aan de wettelijke taakopdracht van de publieke omroep.

Een onafhankelijk toezichtorgaan, de Commissie ter bevordering goed bestuur en integriteit publieke omroep (CIPO), ziet toe op de handhaving en naleving van de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012 bij de publieke omroep maar heeft geen toezichthoudende taken in bestuursrechtelijke zin. CIPO faciliteert naleving van deze gedragscode met adviezen en onderzoeken, op verzoek of op eigen initiatief. Jaarlijks legt CIPO verantwoording af via een afzonderlijk jaarverslag.

De Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012 bestaat uit vier Richtlijnen en twee Regelingen, te weten:

Richtlijn 1: Goed Bestuur en Toezicht

Richtlijn 2: Integriteit

Richtlijn 3: Verslaglegging

Richtlijn 4: Beloningskader presentatoren in de publieke omroep

Regeling A: Klokkenluider

Regeling B: Commissie ter bevordering goed bestuur en integriteit publieke omroep (CIPO)

Verantwoording

Richtlijn 1 bevat alleen aanbevelingen, gezien de uiteenlopende interne structuren van de organisaties en hun autonomie daarin. De media-instellingen dienen deze aanbevelingen wel zo veel mogelijk te volgen. Voor de Richtlijnen 2 t/m 4 geldt, gelijk de Nederlandse corporate governance code (voorheen: Code Tabaksblat), de toepassing van de 'pas toe of leg uit'-regel. Medewerkers van de NOS ontvangen jaarlijks een brief waarin de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep onder de aandacht wordt gebracht. Tevens ontvangen de medewerkers een meldingsformulier voor de verschillende registers. Inclusief de Raad van Toezicht en de directie hebben 39 medewerkers gemeld dat ze in 2013 nevenfuncties hebben vervuld, zonder financiële belangen.

DEEL I DIRECTIEVERSLAG

De verantwoording van de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012 moet op een adequate en toegankelijke wijze plaatsvinden. De verantwoording door de NOS vindt plaats in dit Jaarverslag en op onze internetsite www.over.nos.nl.

In 2013 wijkt de NOS niet af van de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012.

Compliance

De NOS heeft een Compliance Officer aangesteld die een toetsing uitvoert op het correct naleven van de voorschriften uit de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012. De Compliance Officer is het centrale loket voor alle integriteitsvraagstukken binnen de NOS.

Hilversum, 28 april 2014

Directie

Jan de Jong, algemeen directeur
Geert Hofman, zakelijk directeur

Raad van Toezicht

Johan van der Werf, voorzitter
Boudewijn Dessing, vicevoorzitter
Anita Arts
Els van Batum
Khalid Boutachekourt
Jan de Vries

Raad van Toezicht

In 2013, het tweede jaar van zijn zittingsperiode van vijf jaar, kwam de Raad van Toezicht vijf keer bijeen.

In de eerste vergadering van het jaar, dus een jaar na zijn aantreden, heeft de Raad van Toezicht zijn eigen functioneren en dat van de NOS-directie onder de loep genomen. Die evaluatie heeft geleid tot enkele aanpassingen in de werkwijze van de raad en in de relatie met de directie. Deze aanpassingen hebben vooral betrekking op de voorbereiding van en de aandacht voor de effectiviteit van de vergaderingen. De raad wil in 2014 opnieuw zo'n evaluatie houden.

Een belangrijk, en daardoor regelmatig terugkerend onderwerp in de beraadslagingen van de Raad van Toezicht was de positie van de NOS in het publieke omroepbestel en in het bijzonder de relatie van de NOS-directie met de Raad van Bestuur van de NPO. Als gevolg van de in 2010 doorgevoerde splitsing van NOS en NPO zijn de tot dan toe vanzelfsprekende verhoudingen tussen NOS en NPO in een ander licht komen te staan. De relatie tussen NOS en NPO moest deels opnieuw worden gedefinieerd, tegen de achtergrond van de invulling van de overheidsbezuinigingen op de publieke omroep en de zich wijzigende verhoudingen in Hilversum als gevolg van de nieuwe mediawetgeving. Gelet op de omvang van die bezuinigingen waren pijnlijke ingrepen bij de omroepen, en dus ook bij de NOS, onvermijdelijk.

De raad zag en ziet het als één van zijn belangrijkste opdrachten de NOS-directie op dit terrein met raad en daad bij te staan en zo een bijdrage te leveren aan zowel het borgen als het zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren van de wettelijke taakopdracht van de NOS, in het bijzonder ook daar waar het de sportberichtgeving betreft. Wat sport betreft heeft de Raad van Toezicht de ontwikkelingen op de sportrechtenmarkt op de voet gevolgd, vooral de komst van FOX op de Nederlandse mediamaarkt en de mogelijke gevolgen daarvan voor de NOS-sportuitzendingen.

In april heeft de Raad van Toezicht – daartoe geadviseerd door de Auditcommissie – het Jaarverslag 2012 goedgekeurd, in oktober het Strategisch Bedrijfsplan 2014-2018 en in december de Begroting 2014. Aan de hand van de voorgelegde stukken en de door de NOS-directie verschaft informatie over de bedrijfsvoering oordeelde de raad, net zoals in 2012, dat de NOS een stabiele en goed geleide organisatie is.

In het najaar heeft de Raad van Toezicht – wederom op advies van de Auditcommissie en conform de geldende regelgeving – een nieuwe externe accountant benoemd. Met het oog op enerzijds het behoud van de kennis van de bedrijfsvoering van de NOS en anderzijds de behoefte aan een frisse blik op die bedrijfsvoering, is besloten tot een wisseling van partner van het al aan de NOS verbonden accountantskantoor.

De Raad van Toezicht heeft in 2013 met regelmaat gesprekken gevoerd met functionarissen van de NOS, bij de NOS zelf en op werkbezoeken. De raad heeft zich onder meer uitgebreid laten informeren over de invoering van de nieuwe broadcastomgeving (CyberNOS 2.0) en de gevolgen daarvan voor de werkwijze op de redacties.

In 2014 zal de Raad van Toezicht veel aandacht schenken aan ontwikkelingen die mogelijk van invloed zijn op de continuïteit van de NOS-organisatie.

De Raad van Toezicht voert zijn mediawettelijke en statutaire taken uit met inachtneming van de bepalingen, opgenomen in de 'Gedragscode voor Goed Bestuur en Integriteit' van de publieke omroep.

In 2013 heeft de **Auditcommissie** van de Raad van Toezicht vijf maal vergaderd. Naast het adviseren van de Raad van Toezicht bij de hiervoor genoemde onderwerpen, heeft de Auditcommissie aandacht

gegeven aan de verdere ontwikkeling van KPI's bij de NOS en aan het risicomanagement. Dat heeft ertoe geleid dat de NOS voor 2014 op een aantal beleidsterreinen concretere doelstellingen heeft geformuleerd om haar programmatische en organisatorische ambities waar te maken.

De **Remuneratiecommissie** heeft in het verslagjaar één keer vergaderd.

Tot slot, de Raad van Toezicht wil vermelden dat zij van oordeel is dat de strategische positionering en operationele aansturing bij de NOS-directie in veilige handen is. Tevens wil zij alle NOS-medewerkers bedanken voor het vele en harde werken dat geleid heeft tot prachtige prestaties.

De Raad van Toezicht:

Johan van der Werf, voorzitter

Boudewijn Dessing, vicevoorzitter

Anita Arts

Els van Batum

Khalid Boutachekourt

Jan de Vries

Commissie van Deskundigen

De Commissie van Deskundigen heeft drie taken:

- de statutaire taak om de Raad van Toezicht van de NOS gevraagd en ongevraagd te adviseren over fundamentele vraagstukken inzake het journalistieke en maatschappelijke functioneren van de NOS
- het onderzoeken van klachten van kijkers, luisteraars en lezers over de berichtgeving van de NOS (ombudsfunctie)
- de uit het Programmastatuut van de NOS voortkomende adviesfunctie bij zwaarwegende verschillen van mening tussen hoofdredacties en NOS-directie

In het verslagjaar heeft de commissie vijf keer vergaderd en er is overleg gevoerd met de directie, met de hoofdredacties Nieuws en Sport en met de Raad van Toezicht.

Eind 2013 heeft de Commissie de Raad van Toezicht in kennis gesteld van haar bevindingen over het journalistieke en maatschappelijke functioneren van de NOS in het afgelopen jaar.

De commissie heeft, in het kader van haar ombudsfunctie, in 2013 drie klachten ontvangen vanuit het publiek: over de invoering van muziek tijdens het NOS Radio 1 Journaal, over de berichtgeving door de NOS over Syrië en over de berichtgeving over doping in de wielersport. De eerste twee klachten zijn vanwege de algemene strekking daarvan niet ontvankelijk verklaard, over de laatste klacht is de commissie tot een ander oordeel gekomen dan de klager. De inhoudelijke oordelen die de commissie heeft opgesteld, zijn openbaar. Verder heeft de commissie over deze onderwerpen verschillende blogs gepost.

Het overleg in de commissie was het afgelopen jaar ook gericht op de ontwikkeling van de statutaire taakstelling van de commissie, op het belang van publieke verantwoording door de NOS en op de zichtbaarheid van (de werkzaamheden van) de commissie bij het publiek. In 2014 zal aan deze onderwerpen verdere invulling worden gegeven.

De Commissie van Deskundigen:

Harry Kramer, voorzitter

Suzette Wyers

Yvonne Zonderop

Ouke Arts

Huib Wijfjes

DEEL III
JAARREKENING BALANS

Balans NOS per 31 december 2013

Na bestemming exploitatiesaldo (bedragen x 1.000 euro)

Activa	31 december 2013	31 december 2012
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen & terreinen	46.449	54.227
Inventaris en inrichting	528	641
Andere vaste bedrijfsmiddelen	10.609	8.534
Materiële vaste activa in uitvoering	384	2.763
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	2.217	2.311
	60.187	68.476
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk	41.170	23.112
	41.170	23.112
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	1.764	3.698
Overige vorderingen	4.253	5.045
	6.017	8.743
Liquide middelen		
	6.425	8.999
	6.425	8.999
	113.799	109.330

DEEL III
JAARREKENING

· **Passiva**

31 december 2013

31 december 2012

Eigen vermogen

Algemene Reserve	10.962	10.962
Reserve voor Media-aanbod	7.276	7.500
	18.238	18.462

Voorzieningen

Voorzieningen voor pensioenen	1.844	1.819
Overige voorzieningen	3.178	3.251
	5.022	5.070

Langlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen	18.142	19.537
	18.142	19.537

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers	23.908	19.344
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.494	2.373
Schulden aan kredietinstellingen	1.395	1.395
Overige schulden	44.600	43.149
	72.397	66.261

113.799

109.330

DEEL III
JAARREKENING **EXPLOITATIEREKENING**

(bedragen x 1.000 euro)

	2013	2012	Mutatie
Baten			
Media-aanbod	153.807	170.108	-16.301
Programmagebonden eigen bijdragen	3.637	6.056	-2.419
Opbrengst overige nevenactiviteiten	2.550	2.689	-139
Som der bedrijfsopbrengsten	159.994	178.853	-18.859
Lasten			
Lonen en salarissen	38.540	38.903	-363
Sociale lasten	10.756	11.100	-344
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	12.032	3.544	8.488
Directe productiekosten	88.130	116.983	-28.853
Overige bedrijfslasten	6.397	7.802	-1.405
Som der bedrijfslasten	155.855	178.332	-22.477
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	146	251	-105
Rentelasten en soortgelijke kosten	-4.509	-1.067	-3.442
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	-224	-295	71
Over te dragen reserve		-16.885	16.885
Exploitatiesaldo	-224	-17.180	16.956

(bedragen x 1.000 euro)

	2013	2012
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	-224	-17.180
Aanpassen voor:		
-Afschrijvingen vaste activa	5.848	3.544
-Bijzondere waardevermindering	6.185	
-Mutatie voorzieningen	-48	555
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	11.761	-13.081
Mutatie voorraden	-18.058	-13
Mutatie vorderingen	2.726	-1.916
Mutatie kortlopende schulden	6.136	31.440
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	2.565	16.430
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-3.744	-13.309
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.744	-13.309
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden	-1.395	-1.395
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.395	-1.395
Mutatie liquide middelen	-2.574	1.726
Liquide middelen einde boekjaar	6.425	8.999
Liquide middelen begin boekjaar	8.999	7.273
Mutatie liquide middelen	-2.574	1.726

Algemeen

De stichting is op 1 januari 2009 opgericht met de naam stichting Nederlandse Omroep Stichting en statutair gevestigd te Hilversum aan Journaalplein 1. In het verlengde van de wijziging van de Mediawet draagt de stichting per 29 april 2010 de naam Nederlandse Omroep Stichting, bij afkorting aangeduid als NOS.

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de waarderingsgrondslagen en de grondslagen voor de resultaatbepaling gebruikt welke zijn voorgeschreven in het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

Alle bedragen in de jaarrekening luiden in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Activiteiten

De NOS verzorgt media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst op het gebied van nieuws, sport en evenementen dat zich bij uitstek leent voor gezamenlijke verzorging. Daarnaast verzorgt de NOS teletekst voor de landelijke publieke mediadienst.

Stelselwijziging

In 2013 is het systeem van toekennen van de benodigde gelden voor Superevenementen door de NPO gewijzigd. Voor 2013 werd het budget voor Superevenementen voor een gedeelte jaarlijks vooraf toegekend om verwerving van de uitzendrechten te kunnen financieren. Dit leidde in het jaar voorafgaande aan het Superevenement tot een positief exploitatieresultaat dat via de Bestemmingsreserve Superevenementen werd gereserveerd voor het jaar van de uitzending. In het jaar van uitzending was er vervolgens sprake van een negatief resultaat dat werd opgevangen uit deze Bestemmingsreserve.

De NPO kent met ingang van 2013 het budget in zijn geheel toe in het jaar van uitzenden van het betreffende Superevenement en reserveert zelf voor deze evenementen, waarmee de grondslag voor het vormen van deze Reserve bij de NOS is komen te vervallen.

Pensioenfonds

De NOS valt onder de CAO voor het Omroep personeel. De pensioenregeling zoals vastgelegd in de statuten en reglementen van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO is hierdoor van toepassing op de NOS. Deze pensioenregeling is een toegezegde bijdrageregeling. De NOS heeft in het geval van een tekort bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Rechtmatigheid

Alle financiële transacties voortvloeiend uit de bedrijfsactiviteiten en de daarbij behorende financiële beheersmiddelen worden getoetst op basis van richtlijnen zoals opgenomen in de Mediawet, het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011 en andere relevante wet- en regelgeving.

Wet WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingprijs, dan wel de lagere opbrengstwaarde verminderd met de afschrijvingen.

Afschrijving van het NOS-gebouw en gebouw Heideheuvel vindt (conform het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011) plaats in veertig jaar. In 2013 is de afschrijvingssystematiek van de gebouwen aangepast van annuïteiten naar lineaire afschrijving. Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingslasten gestegen met € 0,9 mln.

De verbouwing van het gebouw Heideheuvel wordt in tien jaar lineair afgeschreven.

Afschrijvingen inventaris, inrichting en facilitaire apparatuur vinden plaats in vijf jaar. De afschrijvingen van hardware en software vinden plaats in vier jaar.

Bijzondere waardevermindering vaste activa

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt een berekening gemaakt van de gecorrigeerde vervangingswaarde. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de gecorrigeerde vervangingswaarde. Een bijzondere waardevermindering wordt direct als last verwerkt in de winst- en verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van het desbetreffende actief niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Voorraden

De verwerving van de rechten worden verantwoord als niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Waardering van rechten en plichten onder de voorraden vindt plaats tegen de nominale waarde van uitsluitend de directe programmakosten op het moment dat daadwerkelijk facturering heeft plaats gevonden aan de NOS. Contracten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Indien hiervoor contracten tegen het afdekken van valutarisico's zijn afgesloten, vindt waardering plaats tegen de daarin vastgestelde koers dan wel de koers per balansdatum. Indien besloten is dat een bepaald programma of een programma in bewerking niet meer voor uitzending in aanmerking komt, wordt dit direct van de voorraad afgeschreven. Dit geldt evenzeer voor het deel van de voorraad dat wel zal worden uitgezonden, maar waar in het jaar van uitzenden niet voldoende Mediabudget tegenover staat.

De overige voorraden worden gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoopwaarde dan wel de lagere opbrengstwaarde. Hierin is begrepen de eventueel niet te verrekenen omzetbelasting.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij de NOS vorderingen, liquide middelen, langlopende schulden, kortlopende schulden en renteswaps.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Op vorderingen wordt een noodzakelijke geachte voorziening getroffen voor risico van oninbaarheid.

DEEL III JAARREKENING

Jubileum voorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkt uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voorzover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EXPLOITATIE

De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Uitzondering hierop vormen afrekeningen van organisaties waarvan geen onderbouwde schatting te maken is. Deze worden op basis van het kasstelsel verantwoord.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld aan de hand van de indirecte methode.

DEEL III
JAARREKENING TOELICHTING OP DE BALANS

(bedragen x 1.000 euro)

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31.12.2012	In gebruik- name MVA	Investerings 2013	Afschrijvingen 2013	Bijzondere waarde- vermindering	Boekwaarde 31.12.2013	Aanschaf- waarde
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	54.227	107	-	-1.700	-6.185	46.449	58.950
Inventaris en inrichting	641	174	-	-287	-	528	1.853
Andere vaste bedrijfsmiddelen	8.534	5.842	-	-3.767	-	10.609	29.278
Materiële vaste activa in uitvoering	2.763	-6.123	3.744	-	-	384	384
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	2.311	-	-	-94	-	2.217	4.213
	68.476	-	3.744	-5.848	-6.185	60.187	94.678

Tot *Bedrijfsgebouwen & terreinen* behoren het NOS-gebouw met de bijbehorende grond die in 2002 is aangeschaft. De ingebruikname betreft voornamelijk enkele aanpassingen aan de CAR (centrale apparatenruimte). In 2013 is sprake van een *Bijzondere waardevermindering* van het NOS-gebouw. De bezuinigingen leiden tot een daling van de omroepbijdrage (beschikbaar budget) en daarmee tot een daling van de toekomstige kasstromen. Tegelijkertijd is geconstateerd dat de WOZ-waarde is gedaald. Dit is aanleiding geweest om de waarde van dit bedrijfspand opnieuw vast te stellen. Aangezien het pand waarin de NOS is gehuisvest een zeer specifiek gebruiksdoel heeft en de marktwaarde derhalve geen goed beeld geeft van de specifieke gebruikswaarde, is besloten een berekening te maken van de gecorrigeerde vervangingswaarde. Dit heeft geleid tot een afwaardering van het bedrijfspand van € 6,2 mln in 2013.

Inventaris en inrichting bestaan voornamelijk uit (vervangings)investeringen ten behoeve van de inrichting van het NOS-gebouw.

Andere vaste bedrijfsmiddelen bestaan voornamelijk uit de digitale werkomgeving (zoals studio en regie) en diverse kleinere automatiseringsprojecten. De ingebruikname betreft voornamelijk de digitale werkomgeving (CyberNOS 2.0) en de eerste fase van iNOS.

Materiële vaste activa in uitvoering betreft met name diverse kleinere automatiseringsprojecten die nog in gebruik moeten worden genomen.

Onder *Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar* is gebouw Heideheuvel, dat wordt verhuurd aan derden, verantwoord.

Voorraden

Het *Onderhanden werk* betreft aan de NOS gefactureerde productiekosten en rechten voor programma's die na het jaar 2013 worden uitgezonden. Eventuele ontvangsten bijdragen van derden zijn hierop in mindering gebracht. De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door het WK 2014 en de OS 2016.

Vorderingen

In de post *Handelsdebiteuren* ad € 1,8 mln (31-12-2012: € 3,7 mln) is een voorziening voor oninbaarheid ad € 0,1 mln in mindering gebracht (voorziening per 31 december 2012 bedroeg € 0,2 mln). De voorziening is afgenomen vanwege de afronding van een dispuut met een afnemer.

De *Overige vorderingen* ad € 4,3 mln (31-12-2012: € 5,0 mln) bestaan grotendeels uit te verrekenen BTW ad € 2,8 mln (31-12-2012: € 3,3 mln), nog te factureren posten ad € 1,3 mln (31-12-2012: € 1,5 mln) en overige posten ad € 0,2 mln (31-12-2012: € 0,2 mln). De afname van Overige vorderingen wordt voornamelijk veroorzaakt doordat ultimo 2013 de post te verrekenen BTW lager is.

DEEL III
JAARREKENING

Liquide middelen

De *Liquide middelen* zijn als volgt samengesteld:

	31.12.2013	31.12.2012
Rekening-courant	6.388	8.976
Contanten	37	23
	6.425	8.999

De rekening-couranttegoeden bij financiële instellingen zijn, op een bankgarantie van € 0,1 mln na, direct opeisbaar. Er was in 2013 een kredietfaciliteit van € 10 mln. Deze is in maart 2014 omgezet in een kredietfaciliteit tot € 10 mln voor de maand januari van ieder jaar.

Eigen Vermogen

Het *Eigen Vermogen* is als volgt samengesteld:

	Algemene Reserve	Bestemmingsreserve Superevenementen	Reserve voor Media-aanbod	Totaal Eigen Vermogen
Stand 1-1-2012 (eerder gerapporteerd)	10.962	17.480	7.200	35.642
Effect stelselwijziging	-	17.480 -	17.480	-
Stand 1-1-2012 (gecorrigeerd)	10.962	-	24.680	35.642
Resultaat 2012	-	-	17.180 -	17.480 -
Stand 31.12.2012	10.962	-	7.500	18.462
Resultaat 2013	-	-	224 -	224 -
Stand 31.12.2013	10.962	-	7.276	18.238

Effect stelselwijziging

In 2013 is het systeem van toekenning van de benodigde gelden voor Superevenementen door de NPO gewijzigd. Voor 2013 werden het budget voor Superevenementen voor een gedeelte jaarlijks vooraf toegekend om verwerving van de uitzendrechten te kunnen financieren. Dit leidde in het jaar voorafgaande aan het Superevenement tot een positief exploitatieresultaat dat via de Bestemmingsreserve Superevenementen werd gereserveerd voor het jaar van de uitzending. In het jaar van uitzending was er vervolgens sprake van een negatief resultaat dat werd opgevangen uit deze Bestemmingsreserve.

De NPO kent met ingang van 2013 het budget geheel toe in het jaar van uitzenden van het betreffende Superevenement en reserveert zelf voor deze evenementen, waarmee de grondslag voor het vormen van deze Reserve bij de NOS is komen te vervallen.

Reserve voor Media-aanbod

Per 31 december van ieder jaar wordt de Reserve voor Media-aanbod getoetst aan het maximale normniveau dat is vastgesteld door de Raad van Bestuur van de NPO. De norm bedraagt 5% van het door de Raad van Bestuur van de NPO berekende fictieve 100% budget voor Radio, Televisie, Overig Media-aanbod en Indirecte kosten. Bij overschrijding van de norm dient het meerdere te worden overgedragen aan de NPO. Voor 2013 bedraagt de norm voor de NOS € 7,3 mln. De Reserve voor Media-aanbod blijft per 31 december 2013 onder deze norm waardoor per 31 december 2013 geen overdracht aan de NPO heeft plaatsgevonden.

DEEL III
JAARREKENING

Vorzieningen

De Voorzieningen voor pensioenen ad € 1,8 mln (31-12-2012: € 1,8 mln) zijn gevormd voor verplichtingen uit hoofde van artikel 44 van het Pensioenreglement. Hiervan is € 0,6 mln kortlopend.

Het verloop van de voorziening pensioenen is als volgt:

	31.12.2013	31.12.2012
Beginstand	1.819	1.685
Onttrekking	-39	-75
Dotatie	64	209
Eindstand	1.844	1.819

De Overige voorzieningen ad € 3,2 mln (31-12-2012: € 3,3 mln) bestaan uit voorzieningen voor Afvloeiing, Jubilea, Grootonderhoud en Loopbaanadvies.

De voorziening voor Afvloeiing bedraagt € 0,3 mln en hiervan is € 0,3 mln kortlopend.

De voorziening voor Jubilea ad € 1,1 mln betreft de toekomstige verplichtingen bij 12,5- en 25-jarig dienstverband.

De voorziening voor Grootonderhoud ad € 1,5 mln betreft toekomstige onderhoudswerkzaamheden aan de in eigendom zijnde materiële vaste activa.

De voorziening Loopbaanadvies ad € 0,4 mln is gevormd op grond van de CAO voor het omroep-personeel.

Het verloop van de overige voorzieningen is als volgt:

	31.12.2012	Onttrekking	Dotatie	31.12.2013
Afvloeiing	666	-886	479	259
Jubilea	1.032	-23	58	1.067
Grootonderhoud	1.266	-779	990	1.477
Loopbaanadvies	287	-42	130	375
	3.251	-1.730	1.657	3.178

Langlopende schulden

De post *Langlopende schulden* bestaat uit schulden aan kredietinstellingen betreffende hypothe-caire kredieten voor € 18,1 mln ter financiering van de aankoop van het NOS-gebouw.

Het betreft een lineair hypothe-cair krediet met een oorspronkelijke looptijd van 20 jaar (laatste termijn op 15 januari 2023), afgegeven op het NOS-gebouw aan het Journaalplein 1 te Hilversum, en is volledig opgenomen. Het hypothe-cair krediet heeft een variabele rente die vermeerderd wordt met een individuele opslag. Om het renterisico af te dekken heeft de NOS in december 2013 een nieuwe renteswap afgesloten, waarmee het rentepercentage is vastgesteld op 1,82%. De actuele waarde van de renteswap bedraagt per 31 december 2013 € 0,1 mln positief. Aangezien de NOS kostprijs hedge accounting toepast, waarbij de omvang en de looptijd van de renteswap gelijk is aan de looptijd van het krediet, is deze hedge accounting effectief en hoeft de waardeverandering niet in de winst- en verliesrekening te worden verantwoord. De NOS heeft ten opzichte van de krediet-verlener geen verplichting tot bijstorting van liquiditeiten (margin call-verplichting). Hierdoor is er in feite sprake van een vastrentende hypotheek.

De aflossingsverplichting 2014 ad € 1,4 mln is onder kortlopende schulden opgenomen. De schuld langer dan 5 jaar bedraagt € 12,6 mln. Op de onroerende zaken is een pandrecht gevestigd.

Kortlopende schulden

De *Schulden aan leveranciers* ad € 23,9 mln (31-12-2012: € 19,3 mln) bestaan uit schulden en aange-gane verplichtingen inzake de rechten en productiekosten ten behoeve van de programmering.

De *Belastingen en premies sociale verzekeringen* ad € 2,5 mln (31-12-2012: € 2,4 mln) betreft het saldo van belastingen en premies sociale verzekeringen.

De *Schulden aan kredietinstellingen* ad € 1,4 mln (31-12-2012: € 1,4 mln) betreffen het kortlopende deel van de aflossingsverplichting 2012 van het hypothe-caire krediet.

De *Overige schulden* ad € 44,6 mln (31-12-2012: € 43,1 mln) bestaan voornamelijk uit een schuld aan de NPO ad € 38,2 mln (31-12-2012: € 38,8 mln), de verplichtingen betreffende vakantie-uren ad € 4,1 mln (31-12-2012: € 3,7 mln), een vooruit ontvangen investeringssubsidie (€ 1,6 mln) en overige ad € 0,7 mln (31-12-2012: € 0,7 mln). De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door de verplichtingen betreffende vakantie-uren. In de schuld aan de NPO zit de in 2012 overgedragen reserve ad € 16,9 mln. Met de NPO is afgesproken dat de overgedragen reserve wordt ingezet voor de financiering van Superevenementen.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

(bedragen x 1.000 euro)

Meerjarige financiële verplichtingen

In onderstaand overzicht wordt naar categorie de opbouw weergegeven van de langlopende rechten-, facilitaire-, huur- en leasecontracten die niet in de balans zijn opgenomen.

	< 1 jaar	1 - 4 jaar	> 4 jaar	Totaal 2013	Totaal 2012
Rechten contracten	45.013	70.216	40.840	156.069	157.480
Facilitaire contracten	7.589	7.115	-	14.704	8.283
Leasecontracten	528	1.486	-	2.014	1.212
Huurcontracten	355	842	1.235	2.432	1.449
Totaal	53.485	79.659	42.075	175.219	168.424

De toename van de *Meerjarige financiële verplichtingen* wordt veroorzaakt door nieuw afgesloten facilitaire contracten. De NPO heeft een garantie afgegeven voor de financiering van grotere rechtencontracten.

(bedragen x 1.000 euro)

Algemeen

In deze toelichting zijn de werkelijke bedragen van 2013 gerelateerd aan de werkelijke bedragen van 2012.

BATEN

Media-aanbod

De toegekende budgetten voor het Media-aanbod kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	2013	2012	mutatie
TV	115.317	133.601	-18.284
Radio	22.516	22.546	-30
Overig Media-aanbod	4.506	4.393	113
Indirect	11.113	9.568	1.545
Vergoeding Frictiekosten	355	-	355
	153.807	170.108	-16.301

Het *Media-aanbod* is gedaald met € 16,3 mln en deze daling wordt met name veroorzaakt doordat in 2012 incidenteel budget is toegekend voor Superevenementen.

Programmagebonden eigen bijdragen

De programmagebonden eigen bijdragen bestaan uit bijdragen CoBO, Sponsorbijdragen, overige programmaopbrengsten en opbrengsten gebruiksrechten.

Deze zijn als volgt te specificeren:

	2013	2012	mutatie
Bijdragen CoBO	88	71	17
Sponsorbijdragen	739	1.969	-1.230
Overige programmaopbrengsten	2.813	3.998	-1.185
Opbrengsten gebruiksrechten	-3	18	-21
	3.637	6.056	-2.419

De *programmagebonden eigen bijdragen* zijn gedaald met € 2,4 mln, voornamelijk doordat in 2013 geen Superevenementen hebben plaatsgevonden.

Opbrengst overige nevenactiviteiten

De *Opbrengst overige nevenactiviteiten* bestaan voornamelijk uit verkoop van uitzendrechten en formats (€ 1,0 mln) en verhuur van panden aan derden (€ 1,3 mln). In 2013 is de Opbrengst overige nevenactiviteiten gedaald met € 0,1 mln door minder opbrengst van verhuurde panden aan derden.

LASTEN

Lonen en salarissen

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de *Lonen en salarissen*.

	2013	2012	mutatie
Lonen en salarissen	38.540	38.903	-363

Het aantal personeelsleden in FTE bedraagt ultimo 2013: 608 FTE (ultimo 2012: 608 FTE).

Sociale lasten

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de opbouw van de *Sociale lasten*.

	2013	2012	mutatie
Pensioenlasten	5.484	5.674	-190
Werkgeversaandeel sociale verzekeringswetten	2.809	3.071	-262
Bijdrage werkgever in ziektekostenverzekering	2.463	2.355	108
	10.756	11.100	-344

De *Sociale lasten* zijn in 2013 met € 0,3 mln gedaald ten opzichte van 2012. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een daling van het werkgeversaandeel sociale verzekeringswetten, hetgeen wordt veroorzaakt door de eenmalige aanpassing van de basispremie WIA/WAO.

Afschrijving vaste activa

In onderstaande tabel wordt een overzicht getoond van de *Afschrijvingen vaste activa*.

	2013	2012	mutatie
Afschrijvingen vaste activa	12.032	3.544	8.488

De *Afschrijvingen vaste activa* zijn in 2013 gestegen met € 8,5 mln ten opzichte van 2012 door de bijzondere waardevermindering van het Videocentrum (€ 6,2 mln), de wijziging van annuïteiten-afschrijving naar lineaire afschrijvingen (€ 0,9 mln) en het ingebruiknemen van de nieuwe digitale werkomgeving (€ 1,3 mln).

Directe productiekosten

De *Directe productiekosten* bestaan uit uitzendrechten, technische productiekosten, freelancers en overige programmakosten. De directe productiekosten zijn in 2013 met € 28,9 mln gedaald ten opzichte van 2012, hetgeen hoofdzakelijk veroorzaakt wordt doordat in 2012 het EK Voetbal, de Olympische Spelen en Tweede Kamerverkiezingen hebben plaatsgevonden. De verlaging van de kosten komt het meest tot uiting in lagere uitzendrechten en in een afname van de technische productiekosten en freelancers.

Overige bedrijfslasten

De *Overige bedrijfslasten* bestaan hoofdzakelijk uit huisvestingskosten, inhuur van tijdelijk personeel, advieskosten, studiekosten en overige kosten. De overige bedrijfslasten zijn in 2013 met € 1,4 mln gedaald ten opzichte van 2012 door lagere onderhoudskosten en lagere advieskosten en doordat er meer vierkante meters worden verhuurd aan omroepen.

Rentebaten en rentelasten

De *Rentelasten* zijn per saldo gestegen met € 3,5 mln door een eenmalige afkoop, waarmee het rentepercentage van de renteswap is gewijzigd van 4,78% naar 1,82%.

Over te dragen reserve

Zie toelichting bij het *Eigen Vermogen*.

Samenstelling en bezoldiging Directie

De statutaire Directie van de NOS bestaat uit twee fulltime leden. De algemeen directeur is voorzitter van de Directie. De Directie van de NOS bestond in 2013 uit dhr. J.A.C.M. de Jong (algemeen directeur) en dhr. G.P. Hofman (zakelijk directeur).

Volgens het handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en STER 2011 bedroeg de beloning:

	Bezoldiging 2013*	Bezoldiging 2012*
Dhr. J.A.C.M. de Jong (algemeen directeur)	174,5	183,5
Dhr. G.P. Hofman (zakelijk directeur)	160,4	162,8

* De bezoldiging betreft het belastbaar loon. Deze bedragen zijn exclusief een bedrag van € 6.000 (31-12-2012 € 8.000) aan crisisheffing.

Voor de Directieleden zijn in 2013 de volgende pensioenpremies (werkgevers- en werknemersdeel) betaald:

	2013	2012
Dhr. J.A.C.M. de Jong (algemeen directeur)	46,2	46,2
Dhr. G.P. Hofman (zakelijk directeur)	39,6	39,1

Samenstelling en bezoldiging Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de NOS bestaat uit de volgende personen:

Dhr. J. G. van der Werf *Voorzitter*
Dhr. B.F. Dessing *Vice voorzitter*
Mevr. J.C.H.G. Arts
Mevr. C.E. van Batum
Dhr. K. Boutachekourt
Dhr. J.M. de Vries

Het vastgestelde vacatiegeld op jaarbasis bedraagt voor de voorzitter van de Raad van Toezicht € 15.000 excl. BTW. Voor de overige leden is het vacatiegeld op jaarbasis vastgesteld op € 10.000 excl. BTW. Beide bedragen vallen binnen de gestelde WNT-norm.

WNT

Voor de NOS is in 2013 sprake van een normering van de beloning volgens de Wet normering uit publieke middelen gefinancierde beloning topfunctionarissen (WNT). Iedereen bij de NOS valt binnen deze normering. De NOS maakt geen gebruik van het overgangsrecht dat van toepassing is bij overschrijding van de WNT. Voor de Directie van de NOS bedraagt de berekening van de bezoldiging volgens de WNT:

<i>(bedragen x 1.000 euro)</i>	Dhr. J.A.C.M. de Jong	Dhr. G.P. Hofman
Beloning 2013	187,4	171,8
Beloning betaalbaar op termijn	32,9	28,2
Totaal bezoldiging	220,3	200,0

Beide directeuren zijn het gehele jaar fulltime in dienst geweest en zijn onder de norm van de WNT ad € 228.559 bezoldigd.

Het nog aannemen van de Aanpassingswet WNT door de Eerste Kamer.

De instelling heeft bij het opmaken van deze jaarrekening de Beleidsregels toepassing WNT als normenkader gehanteerd. De Aanpassingswet WNT, die onderdeel is van dit normenkader, is nog niet door de Eerste Kamer aangenomen, hetgeen kan leiden tot aanpassingen van de verstrekte informatie uit hoofde van de Aanpassingswet WNT.

Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO)

Het Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO) bevat de regeling voor die presentatoren, programmamakers, DJ's en vergelijkbare functies binnen de publieke omroep waarvan duidelijk is dat hun honorering in hoge mate wordt bepaald door marktwerking.

Het BPPO maakt deel uit van de door de Raad van Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep op grond van artikel 2.3, tweede lid, van de Mediawet 2008 vastgestelde gedragscode ter bevordering van goed bestuur en integriteit bij de NPO en de landelijke publieke media-instellingen.

Alle presentatoren bij de NOS vallen binnen deze normering.

Honoraria accountant

<i>(bedragen x 1.000 euro)</i>	2013	2012	mutatie
Onderzoek van de jaarrekening	72,2	67,6	4,6
Andere controleopdrachten	3,3	14,2	-10,9
Adviesdiensten op fiscaal terrein*	25,8	5,7	20,1
	101,3	87,5	13,8

* Hieronder zijn begrepen fiscale adviezen van andere adviseurs dan alleen de externe accountant

Hilversum, 28 april 2014

Directie

Jan de Jong, algemeen directeur

Geert Hofman, zakelijk directeur

Raad van Toezicht

Johan van der Werf, voorzitter

Boudewijn Dessing, vicevoorzitter

Anita Arts

Els van Batum

Khalid Boutachekourt

Jan de Vries

DEEL IV OVERIGE GEGEVENS BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIESALDO

Het negatieve resultaat ad € 224 komt geheel ten laste van de Reserve voor Media-aanbod.

CONTROLEVERKLARING

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

Controleverklaring van de Onafhankelijke Accountant bij de Jaarrekening

Afgegeven ten behoeve van het Commissariaat voor de Media

Aan: de Directie van Nederlandse Omroep Stichting ('NOS')

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van NOS, te Hilversum gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013, het kasstroomoverzicht 2013 en de exploitatierekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de Directie

De directie van NOS is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het directieverslag, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011 en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De directie is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De directie is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle als bedoeld in artikel 11, tweede lid van de Mediaregeling 2008. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011 en het controleprotocol WNT zoals opgenomen in de Beleidsregels toepassing WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van NOS. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door de directie van NOS gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van NOS per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011 en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013, voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media- instellingen, Wereldomroep en Ster 2011 en het controleprotocol WNT zoals opgenomen in de Beleidsregels toepassing WNT.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

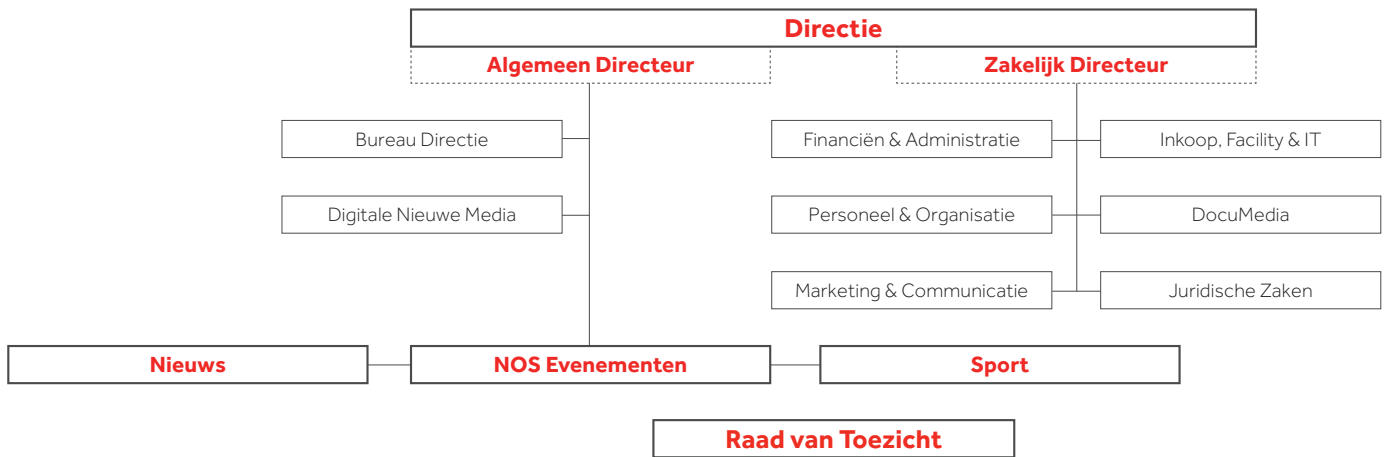
Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het directieverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het directieverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 28 april 2014

KPMG Accountants N.V.

E. Breijer RA

DEEL V
BIJLAGE ORGANOGRAM

DEEL V
BIJLAGE **CONTACTGEGEVENS**

Adres:	NOS Postbus 26600 1202 JT Hilversum
Bezoekadres:	Media Park Journaalplein 1 1217 ZK Hilversum
E-mail:	Publiekreacties: publieksreacties@nos.nl Persberichten NOS Nieuws: nosbinnenland@nos.nl Persberichten NOS Sport: sport.redactie@nos.nl
Telefoonnummer:	035 – 677 92 22

Colofon

Tekst en productie:	NOS
Concept en vormgeving:	AC+M, Maarssen

